

شناسایی سبک های رهبری مدیران دانشگاه علوم پزشکی قزوین و راه های ارتقای عملکرد آنان

دکتر سعید آصف زاده* رفعت محبی فر** محمد حسین شیرعلی***

**Leadership styles and the performance of the managers at Qazvin
University of Medical Sciences**
S. Asefzadeh R. Mohebbifar H. Shirali

*Abstract

Background: Leadership style influences the effectiveness of the organizations.

Objective : Identification of the leadership styles among the managers at Qazvin University of Medical Sciences.

Methods: In this cross-sectional study a random sample of 387 employees were selected from a total of 2612 in 2003-2004. The managers' superior leadership styles were sought through LBDQ questionnaire. The "ACHIEVE" standard questionnaire also used to assess the performance of the managers. The managers were categorized in three work groups: Ordinance, Health executives, Research and Education. The data were analyzed using SPSS.

Findings: The results of the study showed that 91.3 % of managers used initiation structure and 8.7 % consideration leadership styles. Overall leadership style of managers in this study was shown to be initiation structure style. Also in all three work groups, the leadership style used was initiation structure. There was significant difference between the leadership style and the performance of the managers ($p < 0.05$). Moreover, the average of consideration style was increased in all three work groups (60 to 63.77) and so does the mean score level of their performance (51.82 to 55.33). No significant difference was found between three work groups when the seven-item performance factors were compared.

Conclusion: Since the results indicated that there was a relationship between leadership style and the performance, educating the managers on leadership style theories is recommended. This educational program should focus on the role of leadership in managerial process and effectiveness.

Keywords: Organization, Leadership, Administrative Personnel, Efficiency, Universities

* چکیده

زمینه : یکی از مسائل عمده و مؤثر در اثربخشی سازمان ها، اتخاذ سبک رهبری مناسب از سوی مدیران است.

هدف : مطالعه به منظور شناسایی سبک های رهبری مدیران دانشگاه علوم پزشکی قزوین و ارائه راه کارهای مناسب جهت ارتقای عملکرد آنان انجام شد.

مواد و روش ها : در این پژوهش توصیفی- مقطعی که در سال ۱۳۸۲ و ۸۳ انجام شد، ۳۸۷ نفر از کل ۲۶۱۲ نفر کارکنان دانشگاه جهت جمع آوری اطلاعات در مورد ۲۴ مدیر سطح میانی با روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. جهت تحلیل داده ها، مدیران در سه گروه کاری «اداری- مالی»، «دارو، درمان و بهداشت» و «آموزشی- پژوهشی» طبقه بندی شدند. به منظور جمع آوری اطلاعات مربوط به سبک رهبری از پرسش نامه LBDQ با ۴۰ سؤال و برای عملکرد از مدل achieve استفاده شد. داده ها با بهره گیری از آمار استنباطی و نرم افزار SPSS تحلیل شدند.

یافته ها : ۸۷/۵٪ مدیران مرد و ۱۲/۵٪ زن بودند. ۹۱/۳٪ مدیران از سبک رهبری وظیفه مدار و ۸/۷٪ از سبک رهبری رابطه مدار استفاده می کردند و به طور کلی سبک رهبری مدیران مورد مطالعه از نوع وظیفه مدار بود. نوع سبک رهبری مدیران در بین سه گروه «اداری- مالی»، «دارو، درمان و بهداشت» و «آموزشی- پژوهشی» از نوع وظیفه مدار بود. در مقایسه سبک رهبری و میانگین کل عملکرد مدیران رابطه معنی داری وجود داشت ($p < 0.05$). از نظر نمره کل عملکرد و سبک رابطه مداری، گروه «آموزشی- پژوهشی» نمره کمتر (۶۰) و گروه «دارو، درمان و بهداشت» نمره بیش تری (۶۳/۷۷) را به خود اختصاص داده بود. به بیان دیگر، هر قدر میانگین نمره های سبک رابطه مداری در گروه های کاری بیش تر می شد (۶۰ تا ۶۳/۷۷)، میانگین نمره های سطح عملکرد آنان نیز بیش تر می شود (۵۱/۸۲ تا ۵۵/۳۳). همچنین در مقایسه هر یک از عوامل هفت گانه عملکرد در بین گروه های کاری اختلاف معنی داری مشاهده نشد.

نتیجه گیری : با توجه به ارتباط معنی دار بین نوع سبک رهبری مدیران با عوامل مؤثر بر عملکرد آنان، آموزش مدیران درباره انتخاب سبک رهبری مناسب به منظور ارتقای عملکرد و بهره وری بیش تر ضروری است.

کلید واژه ها : سازمان و مدیریت، رهبری، کارکنان ادارات، بهره وری، دانشگاه ها

* دانشجوی دوره دکترای Ph.D مدیریت خدمات بهداشتی- درمانی

* دانشیار دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی قزوین

*** کارشناس ارشد دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس مکاتبه : قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، معاونت پژوهشی، تلفن ۰۶-۳۳۳۷۰۰-۲۸۱

Email : Sasefzadeh@qums.ac.ir